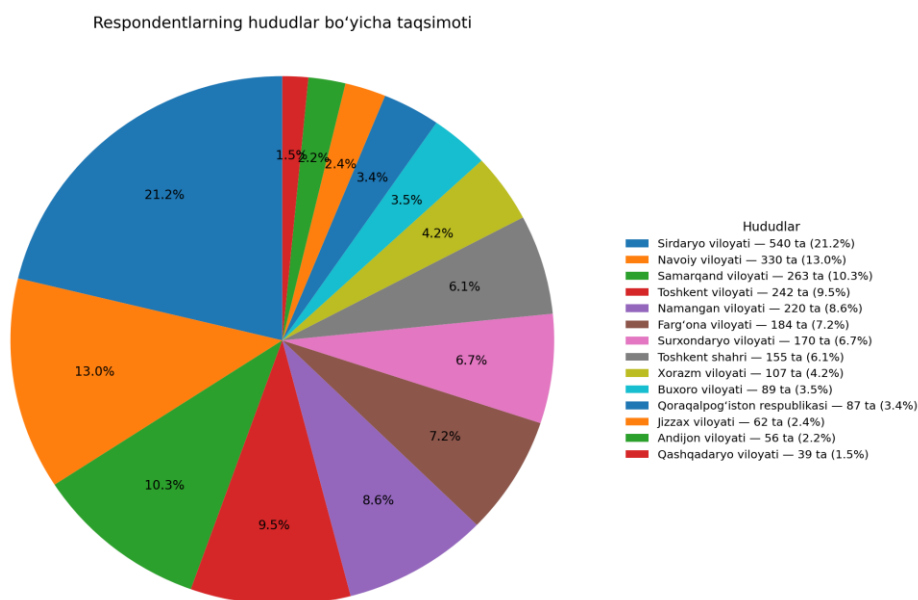

O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki hamda Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligining 2025-yil 6-avgustdagi 1/11-sonli “Davlat ulushi mavjud tijorat banklarida korrupsiyani oldini olish bo‘yicha ishlar samaradorligini oshirish to‘g‘risida”gi qo‘shma qarori bilan tasdiqlangan “Yo‘l xaritasi”, xususan, “O‘zsanoatqurilishbank” ATBning “Davlat ulushi mavjud tijorat banklarida korrupsiyani oldini olish bo‘yicha ishlar samaradorligini oshirish bo‘yicha YO‘L XARITASI” bilan belgilangan vazifa va topshiriqlar ijrosini ta’minlash maqsadida bankda bir qator ishlar olib borilmoqda.

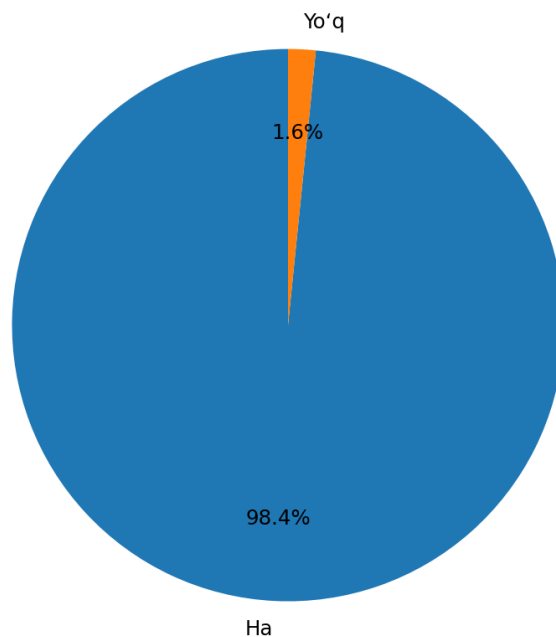
Jumladan, joriy yilning 10-iyunidan 20-iyuniga qadar keng jamoatchilik, bank mijozlari va xodimlari o‘rtasida “O‘zsanoatqurilishbank” ATB tizimida korrupsiyani keltirib chiqaruvchi sabab va shart-sharoitlarni tahlil qilish maqsadida anonim so‘rovnoma o‘tkazildi. Anonim so‘rovnoma “Google Forms” dasturi orqali shakllantirilib, respondentlarga real vaqt rejimida unda ishtirok etish imkoniyati yaratildi.

So‘rovnomada respublika bo‘yicha barcha hududlardan jami 2544 nafar respondent ishtirok etdi. Respondentlarning 155 nafari Toshkent shahri, 242 nafari Toshkent viloyati, 540 nafari Sirdaryo viloyati, 184 nafari Farg‘ona viloyati, 220 nafari Namangan viloyati, 56 nafari Andijon viloyati, 62 nafari Jizzax viloyati, 263 nafari Samarqand viloyati, 39 nafari Qashqadaryo viloyati, 170 nafari Surxondaryo viloyati, 330 nafari Navoiy viloyati, 89 nafari Buxoro viloyati, 107 nafari Xorazm viloyati va 87 nafari Qoraqalpog‘iston respublikasi hududiga to‘g‘ri keladi.

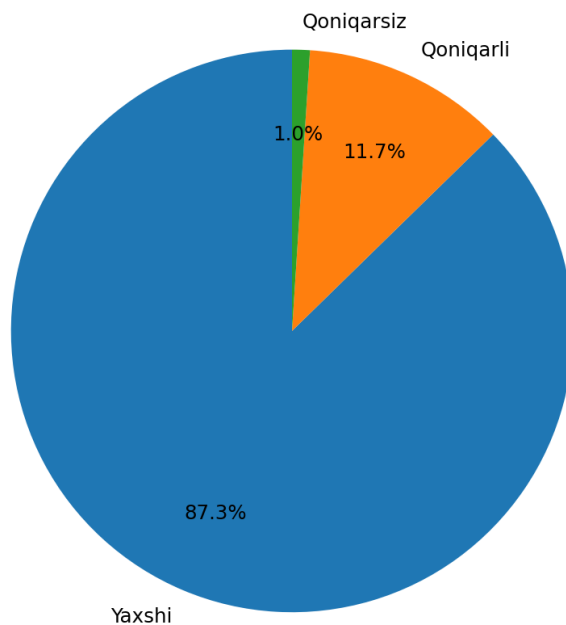

O‘tkazilgan so‘rovnoma tahlillariga ko‘ra quyidagilar aniqlandi.

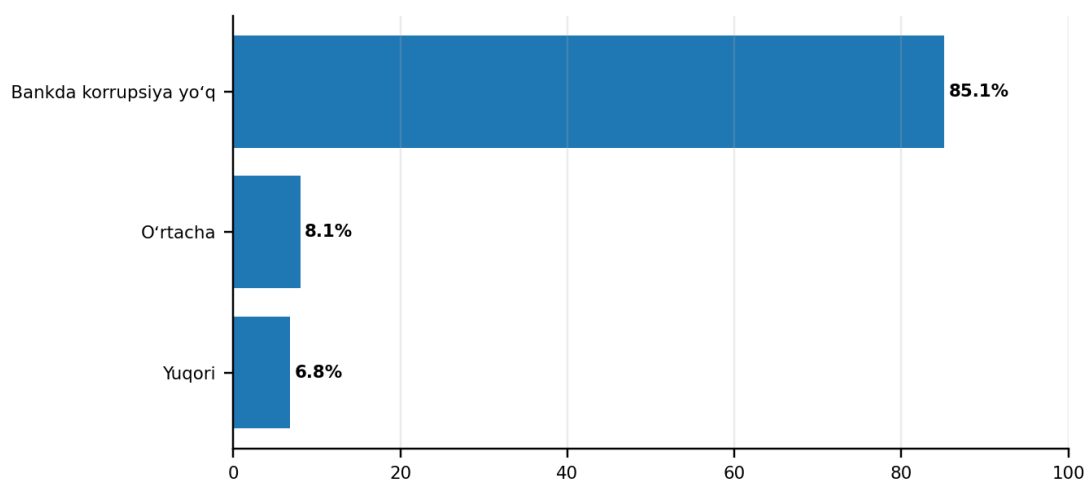
1. Respondentlarning asosiy qismi — 2503 nafari bank xizmatlarini ko‘rsatishda ochiqlik va shaffoflik tamoyillariga amal qilinayotganligini bildirgan.

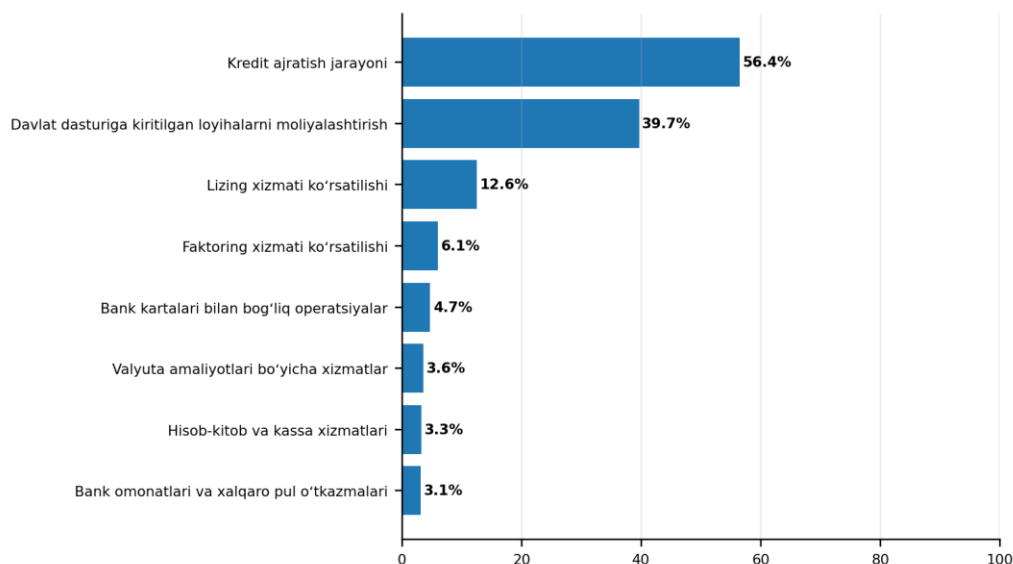
2. Bank xizmatlarini raqamlashtirish borasida amalga oshirilayotgan chora-tadbirlarga 2221 nafari respondent tomonidan “Yaxshi”, 297 nafari tomonidan “Qoniqarli”, 26 nafari tomonidan esa “Qoniqarsiz” baho berilgan.

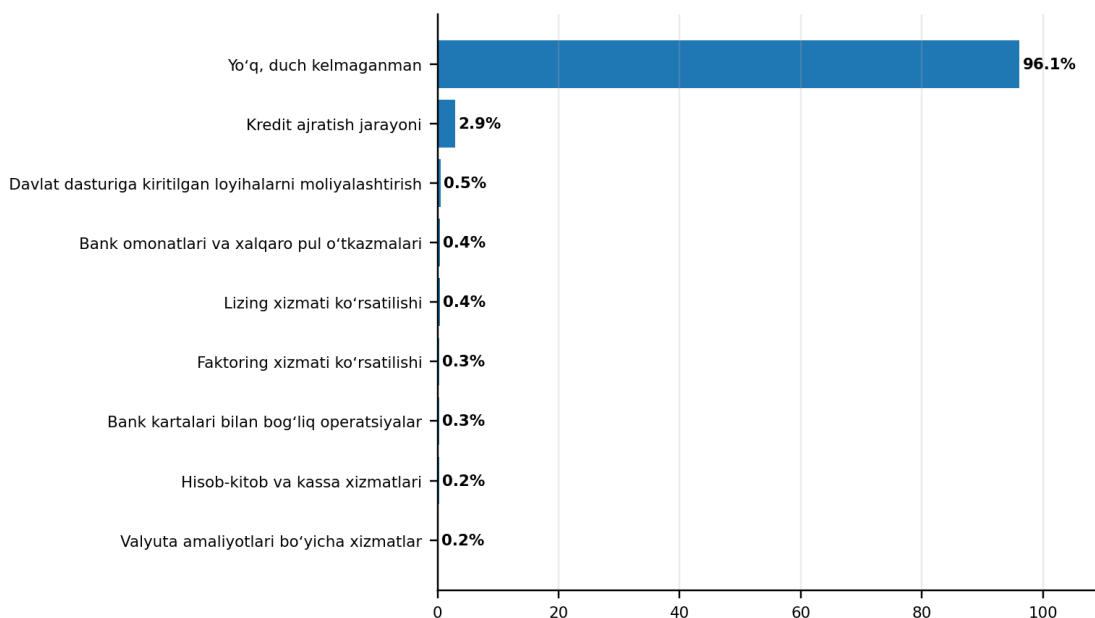
3. Bankda korrupsiya darajasini 2166 nafari respondent tomonidan “Bankda korrupsiya yo‘q”, 205 nafari tomonidan “O‘rtacha”, 173 nafari tomonidan esa “Yuqori” baholangan.

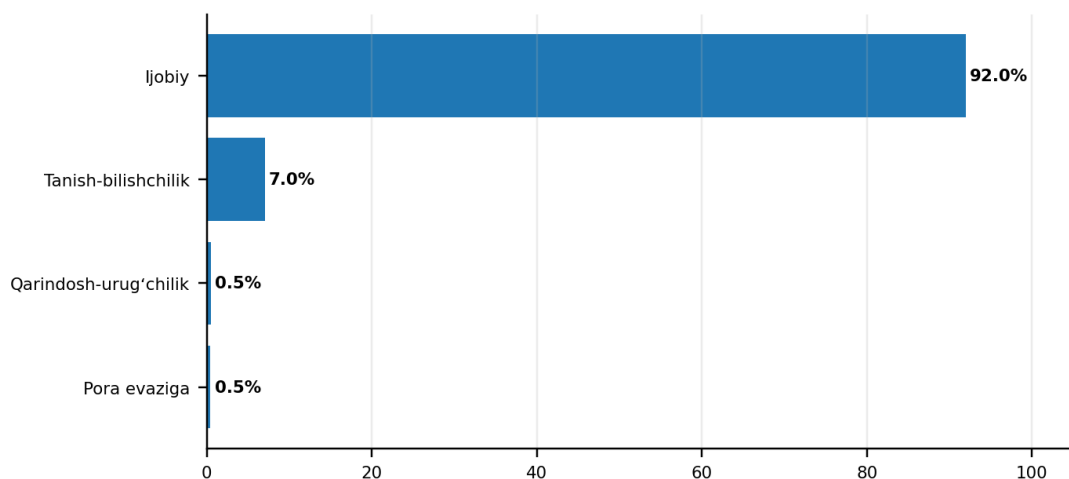
4. Korrupsiyaviy xavf-xatar yuqori bo‘lgan bank xizmatlari sifatida kredit ajratish jarayoni 1436 nafari, bank omonatlari va xalqaro pul o‘tkazmalari 79 nafari, bank kartalari bilan bog‘liq operatsiyalar 120 nafari, hisob-kitob va kassa xizmatlari ko‘rsatilishi 83 nafari, lizing xizmati ko‘rsatilishi 320 nafari, faktoring xizmati ko‘rsatilishi 154 nafari, valyuta amaliyotlari bo‘yicha xizmat ko‘rsatilishi 92 nafari, shuningdek, 1009 nafari respondent tomonidan davlat dasturiga kiritilgan loyihalarning moliyalashtirilishi ko‘rsatib o‘tilgan.

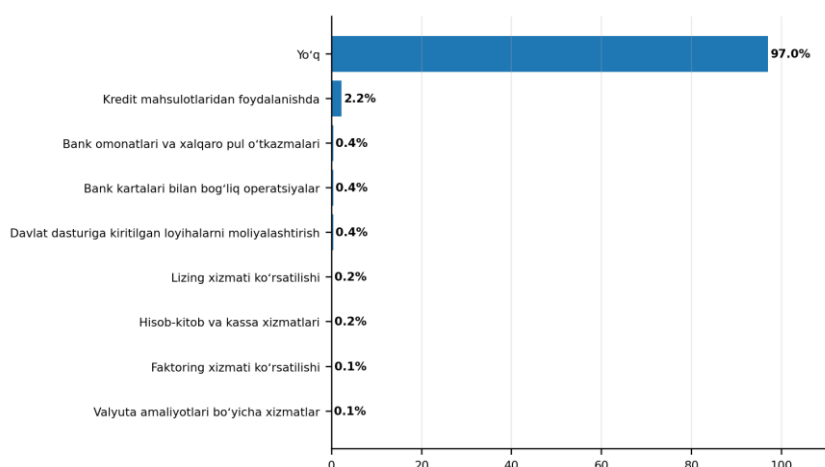
5. Bank xodimlari tomonidan korrupsiyaviy xatti-harakatlar sodir etilganligiga duch kelganligi to'g'risidagi savolga 2446 nafari respondent "Yo'q, duch kelmaganman" deb javob bergan, shuningdek, 75 nafari kredit ajratish jarayonida, 11 nafari bank omonatlari va xalqaro pul o'tkazmalarida, 7 nafari bank kartalari bilan bog'liq operatsiyalarda, 6 nafari hisob-kitob va kassa xizmatlari ko'rsatilishida, 10 nafari lizing xizmati ko'rsatilishida, 8 nafari faktoring xizmati ko'rsatilishida, 4 nafari valyuta amaliyotlari bo'yicha xizmat ko'rsatilishida, 12 nafari davlat dasturiga kiritilgan loyihalarni moliyalashtirish bilan bog'liq jarayonlarda korrupsiyaviy holatlarga duch kelganligini ma'lum qilgan.

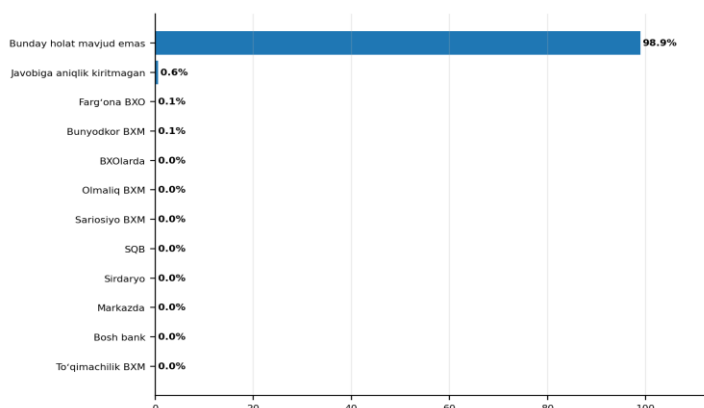
6. Bankda xodimlarni ishga qabul qilish jarayonining shaffofligini 2340 nafari "Ijobiy" baholagan bo'lsa, 179 nafari "Tanish-bilishchilik" bilan, 13 nafari "Qarindosh-urug'chilik" bilan va 12 nafari "Pora evaziga" ishga kiriladi deb bildirgan.

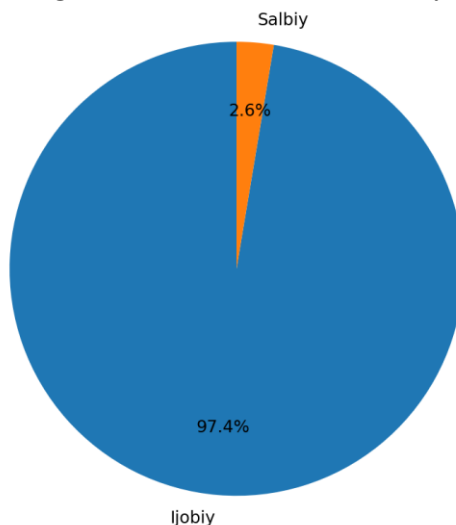
7. Bank xizmatlaridan foydalanishda va boshqa holatlarda “tanish-bilishchilik”dan foydalanganlik to‘g‘risidagi savolga 2468 nafari ishtirokchilar “Yo‘q” deb javob bergan bo‘lsa, 56 nafari kredit mahsulotlaridan foydalanishda, 10 nafari bank omonatlari va xalqaro pul o‘tkazmalarida, 10 nafari bank kartalari bilan bog‘liq operatsiyalarda, 4 nafari hisob-kitob va kassa xizmatlarini ko‘rsatishda, 5 nafari lizing xizmati ko‘rsatilishida, 3 nafari faktoring xizmati ko‘rsatilishida, 2 nafari valyuta amaliyotlari bo‘yicha xizmat ko‘rsatilishida va 9 nafari davlat dasturiga kiritilgan loyihalarni moliyalashtirishda bunday holatlar uchraganligini qayd etgan.

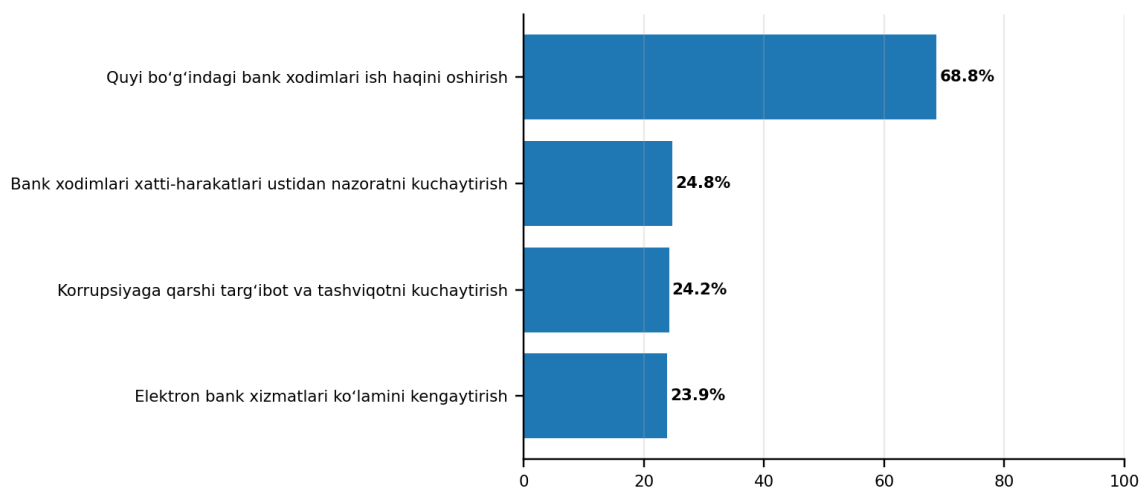
8. Bankning qaysi BXO yoki BXMda korrupsiyaga moyillik darajasi yuqori degan savolga 2517 nafari respondent tomonidan “Bunday holat mavjud emas” deb javob berilgan. Qolgan ishtirokchilarning 15 nafari javobiga aniqlik kiritmagan, 2 nafari Bunyodkor BXM, 2 nafari Farg‘ona BXO, 1 nafardan Markazda, Sirdaryo, Bosh bank, To‘qimachilik BXM, BXOlarda, Olmaliq BXM, Sariosiyo BXM va SQB deb javob bergan.

9. So‘rovnoma yakunlariga ko‘ra, 2544 nafar respondentlarning 2477 nafari bank tizimida korrupsiya va manfaatlar to‘qnashuvi holatlarining oldini olishga qaratilgan ishlar samaradorligini “Ijobiy” baholagan bo‘lsa, 67 nafari “Salbiy” baholagan.

10. Bank tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish ishlari samaradorligini oshirish bo‘yicha 1749 nafari respondent quyi bo‘g‘indagi bank xodimlarining oylik ish haqlarini oshirish, 607 nafari elektron bank xizmatlari ko‘lamini kengaytirish, 615 nafari korrupsiyaga qarshi targ‘ibot va tashviqot ishlarini kuchaytirish, 630 nafari esa bank xodimlarining xatti-harakatlari ustidan nazoratni kuchaytirish takliflarini bildirgan.

So‘rovnoma yakunlari bo‘yicha quyidagilar taklif etiladi:

bank xizmatlari ko‘rsatilishida inson omili ishtirokini kamaytirish, xususan, raqamlashtirish yo‘nalishidagi ishlarni yanada jadallashtirish va takomillashtirish orqali mijozlarga bank xizmatlaridan “24/7” rejimida onlayn tarzda foydalanishni kengaytirib

borish, jumladan, bankning “SQB BUSINESS” va “SQB Mobile” dastur (ilova)lari orqali ko‘rsatiladigan xizmat turlari hajmi hamda ko‘lamini doimiy ravishda ko‘paytirib borish;

jismoniy shaxslarga ko‘rsatilayotgan chakana bank xizmatlarida axborot texnologiyalari yutuqlari keng joriy etilishi bo‘yicha tizimli ishlarni jadal olib borish. Jumladan, “Face ID” tizimini samarali qo‘llash va doimiy takomillashtirib borish orqali mijoz ishtirokisiz operatsiyalar amalga oshirilishini oldi olinishi, ichki va tashqi nojo‘ya harakatlar (firibgarlik, korrupsiya) natijasida mijoz mablag‘lari talon-taroj qilinishi bilan bog‘liq salbiy omillar yuzaga kelish riskini yo‘qotish va/yoki minimallashtirish yuzasidan doimiy ravishda ishlarni olib borish;

anderrayting tizimini rivojlantirish bo‘yicha amaliy ishlarni izchil davom ettirish, xususan, anderrayterlar tomonidan mijoz moliyaviy holatini tez va sifatli tahlil qilish maqsadida bankning mazkur yo‘nalishga taalluqli ma‘lumotlar bazalari (“CROBS”)ni tashqi manbalar bilan integratsiya qilish ishlarini faol tarzda davom ettirish;

mijozlarga kredit ajratilishida qo‘llanilayotgan “SCORING” tahlil va baholash tizimini doimiy ravishda takomillashtirib borish, mazkur tizim orqali soxta va asoslanmagan hujjatlar asosida firibgarlik yo‘li bilan kredit ajratilishining oldini olish borasidagi ishlarni faol tarzda davom ettirish;

bankdagi barcha bo‘sh ish o‘rinlari haqidagi ma‘lumotlarni bankning rasmiy veb-saytida muntazam ravishda e‘lon qilib borish va ma‘lumotlarni yangilab turish tizimi doimiy ravishda ishchi holatda bo‘lishini hamda nomzodlardan hujjatlarni elektron shaklda qabul qilish uchun maxsus onlayn platforma yoki veb-sayt orqali avtomatlashtirilgan ariza yuborish mexanizmini joriy etish, test, suhbat va qaror qabul qilish jarayonlarini videofiksatsiya qilish yoki raqamlashtirish, kollegial qaror qabul qilish hamda natijalarini hujjatli rasmiylashtirish (bayonlashtirish) amaliyotini kuchaytirish;

korrupsiyaviy xavf yuqori deb ko‘rsatilgan kredit ajratish, davlat dasturlariga kiritilgan loyihalarni moliyalashtirish, lizing va faktoring xizmatlari bo‘yicha nazorat tadbirlarini kuchaytirish, ushbu yo‘nalishlarda xodimlar va mijozlar uchun tushuntirish hamda targ‘ibot ishlarini manzilli tartibda amalga oshirish;

murojaatlarni ko‘rib chiqish natijalari bo‘yicha umumlashtirilgan ochiq hisobotlar e‘lon qilib borilishini davom ettirish.

Ma‘lumot uchun: anonim so‘rovnoma havolasi bank veb-sayti (<https://www.sqb.uz/uz/anticorruption/#tab-9>) hamda internetdagi ijtimoiy tarmoqlar (Telegram)da joylashtirilib, bu haqda targ‘ibot-tashviqot ishlarini olib borish yo‘li bilan respondentlarga ma‘lum qilindi (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeul3Qsn96GNgoKikAyV4iduEuuNmkM4UlQAGY2C-TvYmQ5A/closedform>).